

Program för konferensen 7–8 november 2018

Grön infrastruktur för alla: från ord till handling

Hotel Courtyard by Marriott, Råambshovsleden 50, Stockholm

Onsdag 7 november: Grön infrastruktur i dag. Hur är det nu?

- 9–10 Registrering och fika
- 10–10.30 Konferensen öppnas
Björn Risinger, generaldirektör Naturvårdsverket, hälsar välkomna,
Ingrid Johansson Horner, projektledare Naturvårdsverket, och Linda Hassel,
Länsstyrelsen, Jönköping, ger en introduktion av ämnet
Moderator Nedjma Chaouche, journalist, ger en introduktion av konferensen
- 10.30–11.20 Myndigheternas ansvar för och arbete med grön infrastruktur,
Björn Risinger, generaldirektör, Naturvårdsverket,
Herman Sundqvist, generaldirektör, Skogsstyrelsen
Christina Nordin, generaldirektör, Jordbruksverket
Jakob Granit, generaldirektör, Havs- och vattenmyndigheten
Anders Sjelvgren, generaldirektör, Boverket
- 11.25-12 I Antropocen är grön infrastruktur en viktig pusselbit
om hur landskapet har fragmenterats under 50 år och varför grön infrastruktur är
viktigt.
Urban Emanuelsson, professor, SLU
- 12–13 Lunch
- 13–15 Välj en av tre parallella sessioner om situationen i dag (sid 6)
Grön infrastruktur i skogslandskapet
Värdet av öppna marker i landskapet
Grön infrastruktur från källa till hav
- 15–15.30 Fika
- 15.30–17 Grön infrastruktur i samhällsplaneringen

- 15.30–15.45 Regeringens syn på uppdraget
Preliminärt miljöministern
- 15.45–16.00 Renen som indikator på grön infrastruktur
Anne Walkeapää, Sametinget
- 16.00–16.15 Grön infrastruktur för välfärd och välbefinnande
Per Angelstam, professor i skogs- och naturresursförvaltning, SLU
- 16.15–16.30 Grön infrastruktur som en integrerad del av stadskvalitet
Erik Andersson, docent och temaledare, Stockholm Resilience Centre,
Stockholms universitet
- 16.30–17.00 Diskussion
- 18.30 Gemensam middag för de som vill
Stockholms improvisationsteater reflekterar kring dagens tema

Torsdag 8 nov: Implementering i morgon. Vad gör vi framåt?

- 8.30 Registrering
- 8.30–8.45 Uppsamling. Nedjma Chaouche och Ingrid Johansson Horner
- 8.45–10 Sex länsstyrelser berättar om prioriteringar i handlingsplanen
 Jönköpings län, Linda Hassel
 Skåne län, Johan Niss
 Västerbottens län, Emma Vidmark
 Jämtlands län, Malin Fuchs
 Västra Götalands län, Maria Thordarsson
 Örebro län, Erik Göthlin
- 10–11 Postersession med länens handlingsplaner
 Ta vara på tillfället att tala med representanter för länsstyrelsen i ditt län och andra län.
 Inklusive fika
- 11–12 Regionala handlingsplaner och sen?
- 11–11.20 Grön infrastruktur i regeringskansliet
 Michael Löfroth, kansliråd, Miljö- och energidepartementet
- 11.20–11.35 Grön infrastrukturens roll i att klimatanpassa stadsmiljöer
 Jacob von Oelreich, SMHI
- 11.35-12 Diskussion om handlingsplanerna
- 12-13 Lunch
- 13–15 Välj en av tre parallella sessioner om arbetet framåt (sid 8)
 Dialog och samverkan i odlings- och skogslandskapet
 Att integrera ekosystemtjänster i arbetet med grön infrastruktur
 Grön infrastruktur i fysisk planering – vinsterna med att sätta gröna samband

på kartan

(fika intas under sessionen)

- 15–15.45 Implementation of green solutions in the city
Gillian Dick, Spatial Planning Manager – Research & Development,
Glasgow City Council
- 15.45–16 Avslutning och fortsättning nästa år
Claes Svedlindh, avdelningschef, Naturavdelningen, Naturvårdsverket

Konferensen arrangeras av Naturvårdsverket i samverkan med
Boverket, Havs och vattenmyndigheten, Jordbruksverket,

Länsstyrelserna, Riksantikvarieämbetet, Sametinget,
Skogsstyrelsen, Svenska kraftnät, SGU och Trafikverket.

Val 1. Välj bland följande tre sessioner onsdag 7 november kl 13–15:

Grön infrastruktur i skogslandskapet

Hur uppnår vi en fungerande grön infrastruktur i skogslandskapet? Vad har vi att utgå ifrån och hur kommer det framtida skogslandskapets gröna infrastruktur att se ut? Under sessionen ger forskare, skogsnäring och myndigheter sin bild av var vi står idag och vi får ta del av intressanta exempel på utmaningar, möjligheter och insatser i arbetet med att stärka landskapsperspektivet i förvaltningen av den svenska skogen.

Under sessionen deltar bland annat

Moderator: Johanna Ehlin, Skogsstyrelsen.

Skogsbiologiska grunder och grön infrastruktur i boreala skogar

Johan Svensson och BeGe Jonsson, SLU

Målbilder för god miljöhänsyn

Vad har målbilderna betytt för arbetet i Mellanskog och hur går vi vidare för att få ännu större effekt av målbilderna?

Marie Törrö, miljöchef, Mellanskog

Miljöhänsyn i skogsbruket

Vilken nytta gör naturhänsynen i skogsbruket och hur skulle nyttan av målbilder skulle kunna öka?

Joachim Strengbom, SLU

Valkman

Modellering av skogsförvaltning för att gynna biologisk mångfald och ekosystemtjänster i HEUREKA. Samverkan kring olika vägval i förvaltningen och hur dessa påverkar olika värden (rennäring, rekreation, biologisk mångfald etc).

Tomas Lämås SLU

Hur arbetar skogsbruket med grön infrastruktur?

Tomas Rahm Södra, David Rönnblom, Holmen, Peter Bergman, Sveaskog

Värdet av öppna marker i landskapet

Syfte

- Sälja in grön infrastruktur som koncept för att prioritera insatser i odlingslandskapet.
- Så kan handlingsplanerna användas i odlingslandskapet.

- Beskriva hur planer tagits fram - goda exempel.
- Dialog om det fortsatta arbetet med grön infrastruktur i gräsmarker i odlingslandskapet.

Traditionellt har gräsmarker varit grunden för jordbrukets produktion. Konstgödsel, traktorer och skördetröskor skapade helt andra förutsättningar att producera rationellt och gräsmarkernas värde begränsades till produktionen av kött. Ängar blev betesmarker eller åker och marker som inte kunde skötas rationellt växte igen till skog. Den kvarvarande ytan åker, ängs- och betesmarker som brukas är det vi idag kallar odlingslandskapet. I arbetet med grön infrastruktur ser vi till hur naturen fördelar sig i hela landskapet, och då är ängs- och betesmarker bara en del av gräsmarkerna. Länsstyrelsen har nu tagit fram en första version av regionala handlingsplaner för grön infrastruktur. Dessa är en ny plattform för dialog som poängterar var insatser i landskapet gör mest nytta för att ekosystemens funktioner ska upprätthållas. Förhoppningen är att denna kunskap ska kunna realiseras genom frivilliga och stödjande insatser från hela samhället. Tillsammans kan vi planera för och förvalta mark för att stärka de historiskt ärvda gräsmarksarternas behov. Detta gör att ekosystemtjänster såsom produktion och pollinering kan upprätthållas.

Moderator:Erik Sjödin, Naturvårdsverket

Intro: Grön infrastruktur i öppna marker

Erik Sjödin, Naturvårdsverket

Den nya planen för odlingslandskapets biologiska mångfald

Johan Wallander, Jordbruksverket

Projekt Roslagen är ett exempel på samverkan mellan aktörer kring gräsmarker i landskapet.

Sofia Blank, ArtDatabanken

Exempel på analyser av landskapets gräsmarker från Örebro läns regionala handlingsplan

Helena Rygne, Länsstyrelsen, Örebro

Exempel på kommunal förvaltning av gräsmarker

Per Ahlgren, Nybro kommun

Dialogsession med dialog om hur handlingsplanernas ”värdetrakter för gräsmarker” kan realiseras genom olika insatser från samhället – vad behövs?

Frågor som varför behövs öppna marker i landskapet kommer att lyftas.

Grön infrastruktur från källa till hav

Vattnet skapar på sin väg från källan till havet ett naturligt blå-grönt nätverk i landskapet.

Nätverket är en helhetsmiljö med såväl vattenmiljöer, strand- och kantzoner. Idag är nätverket påverkad av såväl dammar och vandringshinder som påverkande strandzoner och bottenmiljöer.

Arbetet med att förstå, restaurera och vårda vårt vattenlandskap är en stor utmaning framöver och

kommer kräva ett fokuserat och inte minst långsiktigt arbete. Välkommen till ett 2 timmars pass om grön infrastruktur i våra vattenmiljöer.

Hur ser Havs- och vattenmyndigheten på grön infrastruktur

Odyssé från källa till hav

Strandmiljöer och gränzoner till vatten från ett gröninfrastrukturperspektiv

Lena Tranvik, ArtDatabanken, SLU

Blågrön infrastruktur i Stångåns naturfåra vid Bjärka Säby. Ett återskapande med fantastisk potential men med många hinder på vägen.

Jakob Bergengren Tekniska verken Linköping

Marin grön infrastruktur från ett länsperspektiv

Diskussion om vattenanknuten grön infrastruktur

Hur kommer vi vidare och hur fångar vi upp miljöerna mellan vatten och land?

Val 2. Välj bland följande tre sessioner torsdag 8 november kl 13–15:

Dialog och samverkan i odlings- och skogslandskapet

Ett framgångsrikt arbete med grön infrastruktur kännetecknas av en hög grad av delaktighet där landskapets aktörer ges möjlighet att bidra utifrån sina olika förutsättningar. Vilka är framgångsfaktorerna i landskapsbaserad samverkan, och hur kan geografiska kunskapsunderlag underlätta dialogen? Under sessionen får vi exempel på framgångsrika samverkansprojekt och diskuterar både utmaningar och möjligheter med dialogbaserade processer.

Moderator: Stina Söderqvist, Naturvårdsverket

Möjligheter och hinder för effektiv dialog och samverkan

Johanna Johansson, Södertörns högskola

Samverkan kring naturbetesmarker i Dalsland

Markägare, djurhållare och övriga boende har med stöd av myndigheter restaurerat och låtit djuren beta naturbetesmarker.

Bengt Skalstad, Skogsstyrelsen, Lars Johansson Länsstyrelsen Västra Götaland,

Magnus Ljung, SLU

Ökad kunskap och dialog i Skogssällskapets tjäderprojekt i Lerum

Hur en avverkningsanmälan ledde till ett demonstrationsprojekt för

Tjäderanpassad skogsskötsel och konsekvenserna av artskyddsförordningen.

Mattias Berglund, Skogssällskapet, Christer Johansson, Birdlife

Regionala handlingsplanen i Jönköpings län

Hur aktiv delaktighet funkar i verkligheten

David Ekbäck, LRF

Dialog och samverkan i biosfärområden:

Avgörande för framgång och vad som orsakat låsningar

Johanna Mac Taggart, svensk representant i UNESCOs biosfärprogramms byrå,
och Stockholm Resilience Centre, Stockholms universitet

Diskussion och frågestund (inkl fika)

Att integrera ekosystemtjänster i arbetet med grön infrastruktur

Perspektivet ekosystemtjänster är ett viktigt verktyg för att förstå naturens nyttor, funktioner och samband i tid och rum. Perspektivet innebär både möjligheter och utmaningar i arbetet med grön infrastruktur. Det breddar bilden av landskapet och har potential att skapa engagemang för arbetet med grön infrastruktur hos en större grupp aktörer. Fokus flyttas från juridiskt skyddade eller utpekade skyddsvärda områden till att se på hela landskapet och dess värden för oss människor. Att jobba med ekosystemtjänster kräver kunskap från olika discipliner och kan bidra till dialog och delaktighet. Under passet lyfter vi exempel på sätt att jobba med ekosystemtjänster inom grön infrastruktur, befintliga verktyg för att kartlägga landskapets ekosystemtjänster och diskuterar behoven framåt.

Medverkar gör bland annat:

Maria Thordarsson, länsstyrelsen Västra Götaland

Ulrika Egerö och Christina Wikberger, Stockholms stad

Märta Berg, Kerstin Bly Joyce, Jörgen Sundin, Anki Weibull, alla från Naturvårdsverket

Upplägg för sessionen:

Varför inkludera ekosystemtjänster i arbetet med grön infrastruktur?
Sammanställning av kunskapsläget.

Hur integrera ekosystemtjänster i arbetet med grön infrastruktur?

Praktiska goda exempel från län och kommun. Värdering av ekosystemtjänster.

Verktyg och metoder.

Fika

Avslutande diskussion.

Grön infrastruktur i fysisk planering – vinsterna med att sätta gröna samband på kartan

Under sessionen kommer vi att diskutera den gröna infrastrukturens roll för ekosystemtjänster i den byggda miljön och hur frågorna om grön infrastruktur kan hanteras i kommunal översiktsplanering och detaljplanering. I sessionen tar vi också upp vilken typ av underlag som behövs i fysisk planering

för att synliggöra grön infrastruktur och de regionala handlingsplanernas potential för fysisk planering.

Medverkar på seminariet gör

Ulrika Åkerlund och Doris Grellmann på Boverket

Anna Koffman på Calluna

Märta Alzén och Nic Kruys på länsstyrelsen i Uppsala

Mia Agvald Jägborn i Uppsala kommun

Veronika Boström Gelland i Solna kommun.

Arrangör: Boverket